

3) Напишете нѣколко прѣдложенія съ обстоятелства образны изъ священнѣ-тѣ исторіи.

§ 16.

ОБСТОЯТЕЛСТВО ПРИЧИННО.

1. *На-времени рѣкы-тъ ся разливатъ отъ силны дѣждеве.* — Думы: *отъ силны дѣждеве*, ся относятъ на сказуемо-то: *ся разливатъ*, на вопросъ: *отъ что* на-времени ся разливатъ рѣкы-тъ? и показва причинѣ на разлитіе-то рѣчно.

Думы, които ся относятъ на други думы, на вопросъ: *отъ какво?* показватъ обстоятелство причинно.

2. *Пара-та ся издига на воздуха отъ легкость-тѣ.* Воздуха-тъ ся разширява отъ топлотѣ-тѣ. Търговеца-тъ разбогатѣлъ отъ честнѣ торговинѣ. Ныя почитаме человекы-тѣ за тѣхнѣ-тѣ правдинѣ и честность. Добро-то дѣте слуша родители-тѣ си отъ любовь камѣ нихѣ. Лошо-то дѣте слуша само отъ страхѣ. Нѣкои человекы само отъ срамѣ не правятъ лоши работы. Птицы-тѣ ся познаватъ по періе-то. Българе-тѣ были слабы отъ вѣтрѣшни несогласія.

3. *Агнютиня вече остарѣла.* Тя отъ голѣмы трудове изгубила совершенно силы-тѣ си.

1-о прѣдложеніе: *Агнютиня вече остарѣла.* Подл.: *Агнютиня*—3 л.; сказ.: *вече остарѣла* — изъв. накл. неопр. пр. вр. 3 л.

2-о прѣдложеніе: *Тя отъ голѣмы трудове изгубила совершенно силы-тъ си.* Подл.: *Тя (Агнютиня)*—3 л.; сказ.: *отъ голѣмы трудове изгубила совершенно силы-тъ си*—изъв. накл. неопр. пр. вр. 3 л. *Отъ голѣмы трудове* ся относи на сказ.: *изгубила*, на в.: *отъ что* тя изгубила силы-тѣ си? и показва причинѣ.

4. 1) Да притурятъ обстоятелство причинно при сказуемо-то во всяко отъ слѣдующи-тѣ прѣдложенія:

Вода-та замързнува. Ледъ-тъ ся топи. Вода-та ся прѣвръща въ парѣ. Желѣзо-то рѣждясва. Камыка-тъ потѣнва. Дръво-то плува. Вѣтрена-та мелница хванѣ да ся върти. На море-то гынѣтъ корабы-тѣ. Дѣца-та ги наказватъ.

2) Да притурятъ сказуемо съ причинно обстоятелство при всяко отъ слѣдующи-тѣ подлежащи: